

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๔

บทบรรณาธิการ

คำถาม บุคคลซึ่งมิใช่ผู้เสียหายไปแจ้งความร้องทุกข์ในความผิดลหุโทษ การสอบสวนชอบด้วยหรือไม่และพนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๑๐๔/๒๕๖๒

จำเลยเข้าไปในอาคารพิพาทสำนักงานของโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคลและ ส่งเสียงดังอันเป็นการรบกวนการทำงานและทำให้พนักงานของโจทก์ร่วมที่ ๑ ไม่อาจ ทำงานได้ซึ่งเป็นการกระทำความผิดฐานก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๗ อันเป็นความผิดลหุโทษนั้น เป็นความผิดอาญาต่อแผ่นดินและ มิใช่ความผิดต่อส่วนตัวที่จะต้องมีการร้องทุกข์ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง โดยไม่ต้อง มีการร้องทุกข์กล่าวโทษจากผู้เสียหาย ดังนั้น แม้ศาลจะวินิจฉัยว่าโจทก์ร่วมที่ ๑ ซึ่งเป็น นิติบุคคลจะมีผู้เสียหายในความผิดฐานดังกล่าวและการร้องทุกข์จะไม่ชอบด้วย กฎหมายก็ตาม ย่อมไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป เพราะถึงอย่างไร โจทก์ก็มี อำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานดังกล่าวได้ ฎีกาของจำเลยในปัญหาดังกล่าวจึงไม่เป็น สาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง, ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา ในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔

คำถาม ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลชั้นต้นเฉพาะโทษที่ลงแก่ จำเลยและให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกินห้าปี โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้หรือไม่

คดีที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีที่พนักงาน อัยการเป็นโจทก์ การยื่นฎีกาสำหรับในคดีส่วนแพ่งมีหลักเกณฑ์อย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๑๘๖/๒๕๖๒

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๘๘ ลงโทษจำคุกตลอดชีวิตทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุ บรรเทาโทษลดโทษให้ตาม ป.อ. มาตรา ๗๘ ประกอบมาตรา ๕๓ หนึ่งในส่วน คงจำคุก ๓๓ ปี ๔ เดือน สิบของกลาง ให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมที่ ๑

เป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแบ่งให้เป็นพับ ค่าขอและข้อหาอื่นให้ยกศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาแก้เป็นว่าให้ลงโทษจำคุก ๑๕ ปี ลดโทษตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแล้วคงจำคุก ๑๐ ปี ให้ยกคำร้องที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมที่ ๑ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีในส่วนอาญาเป็นกรณีศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาแก้เฉพาะโทษที่ลงแก่จำเลยอันเป็นการแก้ไขเล็กน้อยและให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกินห้าปีจึงต้องห้ามมิให้โจทก์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ที่โจทก์ร่วมที่ ๑ ฎีกาเป็นการฎีกาตุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานและการลงโทษ เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้โจทก์ร่วมที่ ๑ ฎีกาตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว

สำหรับในคดีส่วนแบ่ง การยื่นฎีกาต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โจทก์ร่วมที่ ๑ ยื่นคำร้องขอค่าสินไหมทดแทนเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) มีผลใช้บังคับแล้ว ฉะนั้นการจะยื่นฎีกาได้ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติที่แก้ไขใหม่เมื่อ ป.วิ.พ. มาตรา ๒๔๔/๑ ที่เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔๗ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด" มาตรา ๒๔๗ วรรคหนึ่ง ที่แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า "การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ ให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา" และวรรคสอง บัญญัติว่า "การขออนุญาตฎีกาให้ยื่นคำร้องพร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้น..." การที่โจทก์ร่วมที่ ๑ ยื่นฎีกาโดยไม่ได้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกามาด้วยจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบ

คำถาม โจทก์ร้องขอให้บังคับคดีในวันสุดท้ายที่มีสิทธิบังคับคดีภายในสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษา แต่มีเหตุขัดข้องเนื่องจากภาพถ่ายสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำส่งไม่ชัดเจน และผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมบางคนถึงแก่ความตาย เจ้าพนักงานบังคับคดีมีคำสั่งให้โจทก์แก้ไขข้อขัดข้องเช่นนั้นเสียก่อน ดังนี้ จะถือว่าโจทก์บังคับคดีภายในสิบปีแล้วหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๑๒๔/๒๕๖๑

การร้องขอให้บังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ (เดิม) (ปัจจุบันคือมาตรา ๒๗๔) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องดำเนินการขั้นตอน

ต่าง ๆ ของการบังคับคดีให้ครบถ้วนภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา
ชั้นแรกเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาคงขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี ขั้นต่อไปต้องแจ้งให้
เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบว่าศาลได้ออกหมายบังคับคดี และขั้นตอนสุดท้ายเจ้าหนี้
ตามคำพิพากษาแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ยึดทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้
ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ ไม่มีคู่ความฝ่ายใด
อุทธรณ์โจทก์จึงต้องร้องขอให้บังคับคดีภายในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ ปรากฏว่า
โจทก์ได้ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ และได้ดำเนินการ
ยึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาดเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แล้ว แต่ได้เงิน
ไม่พอชำระหนี้ตามคำพิพากษาแก่โจทก์ ครั้นเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็น
วันที่โจทก์มีสิทธิร้องขอให้บังคับคดีได้เป็นวันสุดท้าย โจทก์ยื่นคำขอให้เจ้าพนักงาน
บังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๐๘๓ และ ๖๐๘๔ ซึ่งมีชื่อจำเลยที่ ๒ ถือกรรมสิทธิ์รวม
แล้ว เพียงแต่มีเหตุขัดข้องเนื่องจากภาพถ่ายสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำส่งไม่ชัดเจน
และปรากฏว่าผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมบางคนถึงแก่ความตาย เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมี
คำสั่งให้โจทก์แก้ไขข้อขัดข้องเช่นนั้นเสียก่อน เช่นนี้ย่อมถือว่าโจทก์ได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอนของการบังคับคดีครบถ้วนภายในระยะเวลาบังคับคดีตามมาตรา ๒๗๑ (เดิม)
แล้วเพียงแต่มีเหตุขัดข้องทำให้การดำเนินการบังคับคดีไม่แล้วเสร็จ เจ้าพนักงานบังคับคดี
ย่อมมีอำนาจดำเนินการบังคับคดีต่อไปจนเสร็จสิ้นได้ ส่วนที่โจทก์ยื่นคำขอให้ยึดที่ดิน
ดังกล่าวอีกครั้งในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ พร้อมนำส่งภาพถ่ายสิ่งปลูกสร้าง
และเอกสารเพิ่มเติมก็เป็นการแสดงความประสงค์ที่จะให้มีการบังคับคดียึดที่ดิน
ที่โจทก์ขอให้ยึดไว้แล้วตามคำขอยึดทรัพย์วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ ต่อไปนั่นเอง
หาใช่เป็นกรณียื่นคำขอให้ยึดทรัพย์เมื่อล่วงเลยระยะเวลาบังคับคดีไม่

คำถาม หุ้นส่วนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัดยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน
ศาลฎีกาพิพากษายกคำร้องขอ ต่อมาหากหุ้นส่วนจำกัดมายื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์
ที่ดินดังกล่าวอีกโดยเหตุผลเดิม ดังนี้ คำร้องขอในคดีหลังต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๗๕๒/๒๕๖๑

คดีก่อนที่ ข. ยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครอง
สืบเนื่องมาจากโรงงานน้ำมันพืชปลูกสร้างรุกล้ำเข้าไปในที่ดินพิพาทและขณะนั้น ข.
ยังเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการผู้ร้อง (ห้างหุ้นส่วนจำกัด) ศาลฎีกาพิพากษายกคำร้องขอ คดีนี้

แม้ผู้ร้องจะเป็นบุคคลคนละคนกับ ข. ซึ่งเป็นผู้ร้องขอในคดีก่อน แต่โรงงานน้ำมันพืชที่ปลูกธัญพืชเข้าไปในที่ดินพิพาทที่ผู้ร้องอ้างใช้สิทธิครอบครองปรั้ง เป็นโรงงานเดียวกันกับคดีก่อนที่ ข. ยื่นคำร้องขอและเป็นเหตุผลเดิม ถือได้ว่า ข. และผู้ร้องเป็นคู่ความเดียวกัน การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทของผู้คัดค้านทั้งสาม (เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท) อีก จึงเป็นการยื่นคำร้องขอในประเด็นที่ต้องวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคดีก่อนซึ่งถึงที่สุดไปแล้ว ผู้ร้องและผู้คัดค้านทั้งสามต้องผูกพันตามคำพิพากษาในคดีก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ ซึ่งต้องห้ามมิให้ร้องฟ้องกันอีกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘

คำถาม เงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ผู้อุทธรณ์หรือฎีกาต้องนำมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์หรือฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๕๙/๒๕๖๒

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลยทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความรวมเป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อโจทก์ฎีกา โจทก์จะต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่จำเลยทั้งสองตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ดังกล่าวมาวางศาลพร้อมกับฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๙ ประกอบมาตรา ๒๔๗ (เดิม) แต่โจทก์ยื่นฎีกาโดยวางเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคงถือได้เป็นเพียงค่าธรรมเนียมในส่วนค่าทนายความที่ต้องแทนจำเลยทั้งสองเท่านั้น ส่วนค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนจำเลยทั้งสองคือค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ ๒๐,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความชั้นอุทธรณ์ ๕๐๐ บาท โจทก์ไม่นำมาวางศาลพร้อมกับฎีกาด้วย เป็นการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวให้ครบถ้วน จึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลชั้นต้นชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับฎีกาได้ทันที เพราะมิใช่กรณีโจทก์เสียค่าขึ้นศาลชั้นฎีกาไม่ครบถ้วนตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๘ วรรคสอง ที่ศาลชั้นต้นซึ่งมีหน้าที่ตรวจคำคู่ความจะต้องมีคำสั่งให้โจทก์ชำระให้ครบถ้วนเสียก่อนที่จะสั่งรับหรือไม่รับคำคู่ความ

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ